

MÔ HÌNH TỔ TỤNG HÌNH SỰ VIỆT NAM VÀ VẤN ĐỀ ÁP DỤNG TỔ TỤNG TRANH TỤNG

1. Họ và tên nghiên cứu sinh: **NGUYỄN THỊ THÙY**
2. Giới tính: Nữ.
3. Ngày sinh: 15/12/1977.
4. Nơi sinh: Hà Nội.
5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh: Quyết định số 3611/QĐ-SĐH ngày 22/10/2009 của Giám Đốc Đại học Quốc gia Hà Nội.
6. Các thay đổi trong quá trình đào tạo: Không.
7. Tên đề tài luận án: Mô hình tố tụng hình sự Việt Nam và vấn đề áp dụng tố tụng tranh tụng.
8. Chuyên ngành: Luật hình sự
9. Mã số: 62.38.40.01.
9. Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TSKH Đào Trí Úc
10. Tóm tắt các kết quả mới của luận án:

Luận án là công trình đầu tiên nêu lên yêu cầu đổi mới toàn diện mô hình tố tụng hình sự Việt Nam theo hướng áp dụng các yếu tố của tố tụng tranh tụng một cách thích hợp. Nhằm mục đích đó, Luận án đã nghiên cứu một cách có hệ thống và tương đối toàn diện về mô hình tố tụng hình sự nói chung và mô hình tố tụng hình sự Việt Nam, được thể hiện ở những nội dung cụ thể sau:

- Dựa trên phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, kết hợp với các phương pháp thống kê, tổng hợp, phân tích, so sánh, Luận án đã phân tích một cách có hệ thống các vấn đề lý luận về mô hình tố tụng hình sự, đưa ra khái niệm mô hình tố tụng hình sự, phân tích một cách có hệ thống và nêu bật những đặc trưng chủ đạo nhất của từng mô hình tố tụng hình sự đã hình thành và phát triển trong lịch sử, những bài học kinh nghiệm của các cuộc cải cách tố tụng hình sự của một số quốc gia.

- Kết hợp với nhiều phương pháp nghiên cứu khác nhau, Luận án đã làm rõ những đặc điểm của mô hình tố tụng hình sự Việt Nam và nhận định mô hình tố tụng hình sự nước ta thuộc mô hình tố tụng hình sự pha trộn thiên về thẩm vấn; đánh giá những ưu điểm, hạn chế, tồn tại của quá trình vận hành mô hình tố tụng hình sự này thời gian qua.

- Luận án đã hệ thống một cách đầy đủ các chủ trương, định hướng của Đảng và Nhà nước ta về cải cách tư pháp nói chung và cải cách mô hình tố tụng hình sự nói riêng; phân tích, làm rõ những tiền đề cũng như thách thức đối với việc áp dụng tố tụng tranh tụng ở nước ta. Trên cơ sở đó, Luận án đã đề xuất các nội dung, mức độ tiếp thu những hạt nhân hợp lý của tố tụng tranh tụng vào mô hình tố tụng hình sự nước ta,

đồng thời, đề xuất các biện pháp bảo đảm thể chế và áp dụng thành công những nội dung đổi mới trong mô hình tố tụng hình sự Việt Nam.

11. Khả năng ứng dụng thực tiễn:

Việc nghiên cứu về mô hình tố tụng hình sự là một hợp phần của lý luận về hệ thống tư pháp hình sự. Luận án đã góp phần làm rõ tính chất, nội dung và đặc điểm các yếu tố cơ bản làm nên diện mạo của một hệ thống tố tụng hình sự của một quốc gia, cũng đồng thời là những tiêu chí để đánh giá về mô hình tố tụng của hệ thống đó. Kết quả nghiên cứu có thể phục vụ cho việc đánh giá một cách toàn diện và khoa học về hình thức, nội dung và đặc điểm của tố tụng hình sự Việt Nam làm căn cứ cho việc đề xuất các nội dung đổi mới tố tụng hình sự đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp ở nước ta hiện nay theo hình thức được nhấn mạnh rất rõ trong các văn kiện của Đảng: *“Cải cách mạnh mẽ các thủ tục tố tụng tư pháp theo hướng dân chủ, bình đẳng, công khai, minh bạch, chặt chẽ nhưng thuận tiện..., đảm bảo chất lượng tranh tụng tại các phiên tòa xét xử, lấy kết quả tranh tụng tại tòa làm căn cứ quan trọng để phán quyết bản án, coi đây là khâu đột phá để nâng cao chất lượng hoạt động tư pháp”*.

Những luận điểm và các kiến nghị của luận án có ý nghĩa thiết thực cho việc tiến hành sửa đổi, bổ sung Bộ luật tố tụng hình sự năm 2003 cũng như pháp luật về tổ chức, hoạt động của các thiết chế tư pháp, đề ra các giải pháp nhằm kiện toàn tổ chức và hoạt động của các thiết chế đó.

Những nội dung và kết quả nghiên cứu của luận án cũng có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo phục vụ cho công tác giảng dạy các vấn đề về tư pháp hình sự và tố tụng hình sự, phục vụ công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

13. Các hướng nghiên cứu tiếp theo:

Để tiếp tục phát triển các kết quả đạt được của luận án, nghiên cứu sinh dự kiến các hướng nghiên cứu tiếp theo là xây dựng các điều luật cụ thể thể hiện việc tiếp thu các yếu tố của mô hình tố tụng hình sự tranh tụng; sửa các điều luật trong Bộ luật tố tụng hình sự hiện hành bảo đảm kết hợp hợp lý giữa tố tụng thẩm vấn và tố tụng tranh tụng.

14. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án:

{1} Nguyễn Thị Thủy (2011), “Một số yêu cầu về cải cách thủ tục tố tụng tư pháp ở nước ta”, Tạp chí Nghiên cứu Pháp luật, (7), tr.48 - 53.

{2}. Nguyễn Thị Thủy (2011), “Cơ chế tố tụng hình sự ở nước ta hiện nay”, Tạp chí Kiểm sát, (9), tr.41 – 46.

{3}. Nguyễn Thị Thủy (2011), “Cơ chế tố tụng hình sự ở nước ta hiện nay”, Tạp chí Kiểm sát, (10), tr.41 – 48.

{4}. Nguyễn Thị Thủy (2011), “Một số quan điểm trong quá trình nghiên cứu Đề án đổi mới Viện kiểm sát theo yêu cầu cải cách tư pháp”, Kiểm sát, (11), tr. 11-15.

{5}. Nguyễn Thế Thủy (2012), “Mức hình phạt tổng hình sự vụ án về quyền quy định vụ án hình sự của các chủ thể trong hệ thống hình sự”, Tạp chí Nghiên cứu pháp lý, (9), tr.46 - 51.

{6}. Nguyễn Thế Thủy (2012), “Sửa đổi, bổ sung Bộ luật hình sự thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước về công tác tố tụng hình sự trong hoạt động điều tra, thực hiện công tố và khởi kiện hình sự”, Tạp chí Nghiên cứu pháp lý, (21), tr. 16 - 22.

{7}. Nguyễn Thế Thủy (2013), “Nhưng tiền án về vụ án thực tế với việc áp dụng tổng hợp tranh tụng để giải quyết”, Tạp chí Nghiên cứu pháp lý, (15), tr.30 - 36.